

СТАНОВИЩЕ

**от д-р Искра Владимирова Христова-Шомова, Софийски университет,
професор в „Св. Климент Охридски“**

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност „доцент“
на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

по: област на висше образование Хуманитарни науки, професионално направление
Филология (Съвременен български език)

В конкурса за „доцент“, обявен в Държавен вестник, бр. 98 от 19.11.2024 г. и в интернет-страница на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ за нуждите на катедра Педагогически, хуманитарни, стопански и природо-математически науки към Филиал, град Смолян, като кандидат участва гл. ас. д-р Мирослав Красимиров Михайлов от Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, Филиал, град Смолян

1. Общо представяне на процедурата и кандидата

Със заповед РД-22-73 от 17.01.2025 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определена за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност ‘доцент’ в ПУ по област на висше образование Хуманитарни науки, професионално направление Филология (Съвременен български език), обявен за нуждите на катедра Педагогически, хуманитарни, стопански и природо-математически науки към Филиал, град Смолян.

За участие в обявения конкурс е подал документи единствен кандидат гл. ас. д-р Мирослав Красимиров Михайлов от Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, Филиал, град Смолян, катедра Педагогически, хуманитарни, стопански и природо-математически науки.

Представеният от гл. ас. д-р Мирослав Михайлов комплект материали на хартиен носител е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ.

Кандидатът гл. ас. д-р Мирослав Красимиров Михайлов е приложил общо 27 научни труда: 2 студии, 2 монографии, 2 книги, 20 статии, един речник, и списък на 41 научноизследователски разработки. Приемат се за рецензиране 27 научни труда, които са извън дисертацията и се отчитат при крайната оценка. Не се рецензират 8 научни труда по дисертацията.

Кратки биографични данни на кандидата

Мирослав Красимиров Михайлов е завършил Българска филология с втора специалност Журналистика в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ през 1997 г. и е придобил магистърска степен в същия университет със специалност Български език и литература със специализация езикознание през 1999 г.

От 2001 г. работи в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ като асистент, страши асистент (2004) и главен асистент (2008). През 2006 г. е придобил Научната и образователна степен „доктор“ с дисертация на тема „Златоградският говор“, с диплом от ВАК.

Изнасял е няколко цикъла лекции в Университета „Мария Кюри-Склодовска“ в град Люблин в Полша, както и лекции в Тракийския Демокритов университет в град Комотини в Гърция и в Тракийския университет в Одрин в Турция.

Участвал е в 16 национални и международни проекта, като е бил ръководител на пет от тях.

Бил е ръководител на 7 дипломни работи на студенти.

2. Обща характеристика на дейността на кандидата

Оценка на учебно-педагогическа дейност и подготовка на кандидата.

Гл. ас д-р Мирослав Михайлов има богат преподавателски опит. Водил е различни задължителни и избираеми курсове за бакалаври и магистри: *Фонетика, Езикова култура, История на българския език, Диалектология, История на новобългарския книжовен език, Когнитивна лингвистика, Съвременен български език I и II част, Бизнес кореспонденция, Комуникации и комуникационна политика в туризма*. Преподавал е на студенти от специалностите „Български език и английски език“, „Български език и история“, „Български език и история с културен мениджмънт“, „Начална училищна педагогика с английски език“, „Маркетинг“, „Туризъм“, „Информационни технологии, математика и образователен мениджмънт“, „Мениджмънт в туризма“.

Също така кандидатът е участвал в национални и международни проекти, насочени към преподаването и образователната политика.

Гл. ас. д-р Мирослав Михайлов има богат опит и в индивидуалната работа със студенти и дипломанти. Под негово ръководство за защитени седем дипломни работи. Консултирал е многобройни студенти за участие в научни форуми.

Оценка на научната и научно-приложна дейност на кандидата

На първо място ще дам оценка на двете монографии, с които д-р Мирослав Михайлов участва в конкурса за доцент. Монографията „Диалектът на село Припек“ съдържа детайлно

проучване на говора на село Припек в община Джебел. То е единственото място в общината с население, което говори на български, затова проучването на неговия говор е важно за българската диалектология. Изследването на д-р Михайлов обхваща фонетичната и граматичната система на диалекта. То се основава на материал, събран лично от него при продължителна теренна работа. Акцентът пада върху фонетичните и фонологичните особености на говора, които са анализирани подробно и професионално, на фона на другите източнородопски диалекти. Но не по-малко важни са наблюденията върху граматичните особености на диалекта. Много ценни са и приложените диалектни записи от информатори.

Втората монография, представена от кандидата, е под заглавие „Фонетика на съвременния български книжовен език (с оглед и на диалектното състояние)“. За разлика от първата монография, която се основава на собствени изследвания, този труд, замислен като учебно помагало, представя познанията за фонетиката на българския книжовен език въз основа на проучванията, направени досега. Това не е оригинален изследователски труд, а учебник, който несъмнено ще бъде полезен за студентите, но би било коректно той да бъде определен като учебник, а не като монография. Материалът в това учебно помагало е разгледан системно и последователно и показва добрата научна подготовка на автора. Много добре е това, че е включен раздел за правоговор. Но диалектният материал е малко и не е поднесен системно. Бих препоръчала на д-р Михайлов като негова бъдеща задача да подготви ново издание на този труд, като разшири информацията за диалектите.

В представените трудове на д-р Михайлов са включени и две книги (може би и двете монографии също са издадени като книги). И двете книги са резултат от собствени теренни проучвания. Първата книга „Златоградският говор“ се основава на дисертацията на д-р Михайлов, затова няма да я разглеждам подробно. Все пак ще отбележа, че тя съдържа подробен и задълбочен анализ на особеностите на златоградския говор с много богат диалектен материал, събран при теренна работа. Несъмнено този труд е съществен принос за българската диалектология. Втората книга е ономастична и е посветена на селищните имена в Смолянско. Това е колективна монография, в началото на която прецизно са посочени авторите на отделните раздели. Д-р Михайлов има участие в изготвяне на списъка на селищните имена, съпроводен с данни за селищата и за произхода на названията. Също така той е автор на семантичния анализ на турските названия на селищата. Същият колектив е подготвил и Честотен речник на личните имена в Смолянско с анализ на семантиката им.

В своята студия „Етно-психолингвистични аспекти на интеркултурното образование“ кандидатът разглежда въпроса за обучението в училище на ученици, които са носители на различни езици и представители на различни култури. Въпросът е актуален за смолянския

регион, но в студията той е поставен на фона на динамиката на процесите в целия Европейски съюз. Както авторът посочва, уважението към многоезичието и различните културни идентичности ще доведе до падането на бариерите между различните общности у нас и в Европейския съюз.

Статиите на д-р Михайлов, предложени за рецензиране, са 20, публикувани са в български и чуждестранни списания и сборници, една от тях е на английски език. Те са основно в три научни области: диалектология и ономастика, фонетика и акустика, проблеми на езиковото обучение в училище. Някои от статиите се отнасят до говорите на Златоград и Припек и в тях се повтаря информация, която се съдържа и в монографиите на автора. Но изследователският хоризонт на кандидата е много по-широк, как се вижда от редица негови публикации. Интересна е статията „Словообразователни модели в антропонимичната система на Смолянско“, в която е показано и анализирано разнообразието от лични имена в региона. Много приноси са двете статии (в съавторство с Иван Г. Илиев) за фонетичните и морфологичните особености на говора на село Главки, Ксантийско. Свързана с диалектоложката проблематика е и статията „Лексиката на източнородопския бит в творчеството на Станислав Сивриев“. В нея е анализирана употребата на местни диалектни названия на конкретни предмети, които в днешно време са излезли от употреба, но продължават живота си в творбите на златоградския писател.

Редица статии на кандидата (някои от тях в съавторство) са посветени на съвременното описание на звуковете с модерни технически средства, на математическите методи за описание на звуковия израз на човешката реч, на спектралната картина на говорните звукове. Те показват добрите познания на д-р Михайлов не само в класическата наука за звуковете, но и в най-новите изследователски подходи за изучаване на човешкия говор.

Като обща характеристика на представените научни трудове трябва да се посочи ясният и богат език и точната и коректно използвана терминология. Прави впечатление също добрата библиографска информираност и прецизното и коректно цитиране.

Приносите на кандидата са преди всичко в областта на диалектологията и ономастиката, като се основават на негови лични теренни проучвания. Изследователят обаче не остава на равнището на събрания материал, а прилага към него задълбочен анализ и собствени хипотези за причината на езиковите явления. Неговите изследвания несъмнено обогатяват представата за съвременните български диалекти и за системата от селищни имена в Родопите. Несъмнен е приносът на кандидата в изследването на акустиката на говорния процес. Сред приносите на д-р Михайлов трябва да се посочат и неговите изследвания в областта на езиковото обучение в

училище. От тях се вижда, че той е живо ангажиран със средата, в която живее и преподава, че има отговорно отношение към многоезиковия и мултикултурен свят, който го заобикаля.

Приложеният списък от над 20 цитата показва, че трудовете на д-р Михайлов са добре познати в научните среди и че техният принос е оценен от специалистите по диалектология и фонетика.

4. Оценка на личния принос на кандидата

Сред разгледаните научни трудове на първо място поставям монографията, посветена на говора на село Припек, в която приносът е изцяло на д-р Михайлов. Голяма част от статиите също са негов личен научен принос. В книгата, студията и статиите, които са в съавторство, приносът на д-р Михайлов е съществен.

3. Критични забележки и препоръки

Препоръчвам на д-р Мирослав Михайлов да продължи и разшири работата си по представяне на българската фонетика с оглед на българските диалекти. Това може да даде нов поглед към цялостната фонетична система на българския език.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от гл. ас. д-р Мирослав Михайлов **отговарят** на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Кандидатът в конкурса е представил **значителен брой научни трудове**, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС „доктор“. Неговите изследвания показват отлична лингвистична компетентност и зрял изследователски подход. Той има съществени оригинални научни приноси в областта на диалектологията, ономастиката и фонетиката. Неговата изследователска дейност е насочена както към теоретичната наука, така и към педагогическата работа със студенти и ученици. Преподавателският опит на д-р Михайлов е респектиращ, а неговата индивидуална работа със студенти и дипломанти заслужава адми-
рации. Научната и преподавателската квалификация на гл. ас. д-р Мирослав Михайлов е несъмнена.

Постигнатите от гл. ас. д-р Мирослав Михайлов резултати в учебната и научно-изследователската дейност, съответстват напълно на минималните национални и допълнителните изисквания на Филиала в град Смолян, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ, а дори ги и надхвърлят.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята **положителна** оценка и **да** препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Филиала в град Смолян за избор на гл. ас. д-р Мирослав Михайлов на академичната длъжност „доцент“ в ПУ „Паисий Хилендарски“ по: област на висше образование Хуманитарни науки, професионално направление Филология (Съвременен български език)

16.03.2025 г.

Изготвил становището:

(подпис)

проф. дфн Искра Христова-Шомова